

کلام آخر

۶ نصیحت مهم که یک دانشجوی جدیدالورود برای موفقیت نیاز دارد

ابوالفضل انوری

محمد صالح محمودی

در این مقاله به چکیده‌ای از موضوعات نصیحت‌هایی که ممکن است در تحصیل چهارساله‌ی دوره‌ی کارشناسی (یا شاید هم بیشتر) با آن برخورد کنید، اشاره شده است. اگر پای صحبت سال‌بالایی‌ها، اساتید و باتجربه‌ها بنشینید، خلاصه‌ی کلامشان از دسته‌ی زیر خارج نیست. نکته‌ای که خارج از نکات زیر قابل تأمل است، این است که **هر شخص، جهان را از دید خود می‌بیند**. مفهوم موفقیت، جنبه‌های مختلفی دارد که افراد مختلف با زاویه‌ی دید خود به آن نگاه می‌کنند. ممکن است نظرات متفاوت از افراد بشنوید و سردرگم شوید که حالا چه باید کرد؟ جواب این است: **شنونده باید عاقل باشد**؛ نه به این معنی که لزوماً چیزهایی که می‌شنوید درست نیست، بلکه باید نیازها و روحیات خودتان را با نصیحتی که می‌شنوید بسنجید که چنین و چنان کردن تا چه حد برای من مفید است؟

جمله ارتباط گرفتن با صنایع و افراد باتجربه‌تر. علاوه بر این‌ها می‌توانید توانایی‌های مختلفی را یاد بگیرید. کسانی که در این جایگاه‌ها کار می‌کنند، همگی دانشجو هستند و **خودجوشانه** از پتانسیل‌های موجود به‌صورت بهینه استفاده می‌کنند و در زمینه‌های مختلف فعالیت دارند. فضای حاکم در این مجموعه‌ها کاملاً آموزشی است و شما با هر سطحی از هر مهارت می‌توانید وارد این مجموعه‌ها شوید و رزومه‌سازی کنید. در بدو ورود هیچ‌کس از شما توقع بالایی ندارد و **به‌مرور پیشرفت می‌کنید**.

جوایز و افتخارات هم بخش حائز اهمیتی است. موقعیت‌های بسیار زیادی در دانشگاه پیش روی شما قرار خواهند گرفت؛ از انواع مسابقات گرفته تا المپیادهای دانشجویی که هر کدام توضیحات مفصّلی دارند که می‌توانید از سازمان‌ها و نهادهای برگزارکننده آن پیگیری کنید و با خواندن آیین‌نامه یا شیوه‌ی برگزاری، با آن‌ها بهتر آشنا شوید. ما در اینجا به آوردن نام آن‌ها اکتفا می‌کنیم: المپیاد دانشجویی مهندسی مواد و متالورژی، مسابقه‌ی ملی نانو، مسابقه‌ی ملی پروژه‌محور ره‌نشان، انواع مسابقات ایده‌پردازی که توسط دانشگاه‌ها و نهادها برگزار می‌شوند و بسیاری عنوان دیگر. **خودتان را دست کم نگیرید**؛ چرا که دانشجویانی مانند شما از همین دانشکده در این فعالیت‌ها هر ساله افتخار آفرینی می‌کنند.

رزومه‌سازی

یکی از اصلی‌ترین دغدغه‌های هر دانشجو، بنا بر توصیه‌ی بزرگان، داشتن یک رزومه‌ی عالی در پایان کارشناسی است. در اینجا لازم است ابتدا کمی به بخش‌های مهم یک رزومه پردازیم.

اولین بخش رزومه، مربوط به رشته، مقطع تحصیلی، دانشگاه و معدل است. **معدل** بسیار حائز اهمیت بوده و باید در ارتقای آن کوشا باشید.

بخش بعدی **پروژه‌ها و کارهای عملی** شماست که در این بخش موضوع پروژه‌ی کارشناسی و توضیحاتی درباره‌ی آن آورده می‌شود. همچنین هر پروژه‌ی دیگری اعم از کاری و دانشگاهی ذکر می‌شود. در خلال چنین فعالیت‌هایی، خودبه‌خود توانایی‌های آزمایشگاهی و حرفه‌ای را یاد خواهید گرفت که از نکات بسیار مهم رزومه‌ی شما به‌شمار می‌روند.

بخش دیگر، **تجربه‌های حرفه‌ای** شماست؛ تجربه‌ی کاری یا کارآموزی، تجربه‌ی فعالیت در نهادهای دانشجویی مانند انجمن‌های علمی، نشریه و غیره در این قسمت قرار می‌گیرند. تجربه‌ی کاری در ادامه توضیح داده شده است. فعالیت در نهادهای دانشجویی نیز مزایای خوبی دارد؛ از

رفتارشناسی و شخصیت‌شناسی

در بدو ورود به دانشگاه دیری نمی‌گذرد که می‌بینید دوستانتان دور هم جمع شده‌اند و **یک‌سری حروف انگلیسی** می‌گویند و با همین حروف شروع به **تحلیل و پردازش شخصیت** یکدیگر می‌کنند که بر خلاف انتظار، بسیار به واقعیت نزدیک است. این معجزه فقط توسط یک‌سری تست‌ها که به‌صورت کاملاً هوشمندانه طراحی شده‌اند، اتفاق می‌افتد و به شما کمک می‌کند تا **خودتان را بهتر بشناسید**. شخصیت ما ابعاد و استعدادها پنهانی دارد و آنقدر زیاد و متنوع هستند که خیلی از آن‌ها از دید خود ما پنهان می‌مانند، به‌دلیل اینکه ممکن است شرایط شکوفا شدن یا بروز دادن همه‌ی استعدادهایی که داریم، مهیا نشده باشد. این عدم شناخت، بسیاری اوقات آدم را دچار **تردید** می‌کند که آیا هدف واقعی من از زندگی همین است؟ چه تضمینی وجود دارد که من ۱۸ سال از عمرم را صرف این رشته کنم و همچنان علاقه‌مند به این رشته بمانم؟ اصلاً این مسیری که تا اینجا آمده‌ام درست است؟ نکند تصمیمات اشتباهی در زندگی گرفته باشم؟ یا بسیاری اوقات، اتفاقاتی در زندگی اجتماعی شما می‌افتد که دلیل آن را نمی‌دانید؛ مثلاً ممکن است شخصی در یک بازه‌ی زمانی، رفتاری بسیار گرم و صمیمی با شما داشته باشد ولی به‌دلیلی که نمی‌دانید، ناگهان رفتارش تغییر کند و شما را در **سردرگمی** قرار دهد. این‌ها سوال‌هایی هستند که اگر به آن‌ها پاسخ ندهید، زندگی متعادلی نخواهید داشت. ولی نگران نباشید، ابزاری وجود دارد که به شما کمک می‌کند که تا حد قابل قبولی به این هدف نزدیک شوید. تست‌هایی که به‌صورت هوشمندانه توسط دانشمندان طراحی شده‌اند که با بررسی پاسخ‌های شما، اطلاعاتی از شخصیتتان استخراج می‌کنند و آن را در اختیار شما قرار می‌دهند. در ادامه، به معرفی چندتا از مهم‌ترین و معروف‌ترین آن‌ها می‌پردازیم.

ابتدا لازم است تا با تفاوت بین **رفتارشناسی** و **شخصیت‌شناسی** و همچنین انواع آن‌ها آشنا شویم تا در

درمورد مزایای آن‌ها هم جای صحبت بسیار است که امتیاز نخبگی و جوایز نقدی بخشی از مزایای این مسابقات هستند. دوره‌های آموزشی مختلف، چه نرم‌افزاری، چه عملی، نیز در آینده‌ی شغلی و تحصیلی شما تأثیر بسزایی دارند. **از شرکت در دوره‌های معتبر غافل نشوید**. مدارک معتبر بین‌المللی مهندسی که توسط سازمانی معتبر مانند ASME صادر می‌شوند، باعث قوی‌تر شدن رزومه شما می‌شوند.

چاپ مقاله در ژورنال‌های خارجی می‌تواند یکی از مهم‌ترین دستاوردهای یک دانشجو در دوره‌ی کارشناسی باشد؛ چرا که در کل دنیا مقاله دادن در دوره‌ی کارشناسی آنچنان مرسوم نیست و اگر کسی این مورد را در رزومه‌ی خود داشته باشد، آدم بسیار توانمندی محسوب خواهد شد. مقاله معمولاً از همان **پروژه‌ی کارشناسی** نوشته می‌شود و نیازی نیست جداگانه به‌دنبال نوشتن مقاله باشید. اگر پروژه‌تان را به سرانجام برسانید و داده‌های کافی برای مقاله جمع کنید، به راحتی می‌توانید مقاله چاپ کنید؛ دانشجویان زیادی تا به حال این کار را انجام داده‌اند.

مواردی که ذکر شد نه تمام، بلکه مهم‌ترین نکاتی بود که باید گفته می‌شد، **اما اینطور هم فکر نکنید که لازم است همه‌ی آن‌ها را در رزومه‌ی خود داشته باشید**؛ بسته به هدف‌تان، در راه ساختن رزومه‌تان قدم بگذارید. شخصی ممکن است عطش کار علمی و ادامه‌ی تحصیل در مقاطع بالاتر داشته باشد و برای شخصی هم ممکن است ورود به بازار کار اولویت مهم‌تری باشد.

گفتن یک نکته‌ی دیگر هم خالی از لطف نیست؛ به‌دلیل اینکه سیستم آموزشی، مهارت‌های مربوط به بازار کار را به ما یاد نمی‌دهد، **بهتر است با گام‌های کوچک شروع کنید** تا کمی با فضاهای جدی‌تر آشنا شوید و تجربه‌ی لازم را به‌دست آورید. مجموعه‌هایی مثل **انجمن علمی، انجمن اسلامی، بسیج دانشجویی، نشریه‌های علمی** و غیره که با کمی جستجو اطلاعیه آن‌ها را مشاهده خواهید کرد، مثال‌هایی از این قبیل فضاهای رسمی دانشجویی بوده که **همواره پذیرای دانشجویان فعال و باانگیزه هستند**.

پاس کردن دروس با بالاترین نمره‌ی ممکن (در حد توان دانشجوی)

این توصیه، مخالفان و موافقان زیادی دارد، همان‌طور که نمی‌توان یک فرمول تضمینی موفقیت تحصیلی برای همه تعیین کرد. در ابتدا به فواید این کار می‌پردازیم: نمرات دروس تخصصی و معدل شما تأثیر بسیار مثبتی در **پروژه‌ی کارشناسی** شما دارد. بسیاری از اساتید در دانشکده ابتدا معدل دانشجوی و سپس نمره درسی که با آن‌ها داشته‌اید برایشان مهم است. از این جهت اگر به انجام تحقیقات در زمینه‌ی خاصی علاقه دارید، بهتر است درسی مرتبط با استاد مرتبط را با نمره‌ی بالا پاس کنید و درک مناسبی از موضوعات آن درس داشته باشید. همچنین اگر قصد **ادامه‌ی تحصیل در خارج از کشور** را داشته باشید (که در این زمینه، دانشجویان مهندسی مواد از فرصت‌های بسیار زیادی برخوردار هستند)، اولین چیزی که اساتید خارج از ایران به آن توجه می‌نند، نمرات و معدل شماست. اگر نتایج مورد قبولی را در ترم‌های اول کسب نکرده‌اید، اصلاً نگران نباشید؛ می‌توانید در ترم‌های آتی جبران کنید. چیزی که بسیار اهمیت دارد، **پیشرفت تحصیلی** و نمرات بالا در درس‌های تخصصی است؛ مثلاً دانشگاه‌ها معدل ۶۰ واحد آخر برایشان مهم است یا اساتید ریز نمرات شما را بررسی می‌کنند که آیا در دروس مهم خوب عمل کرده‌اید یا خیر. برای گرفتن نتیجه‌ی خوب، میزان و نحوه‌ی مطالعه را متناسب با هر درس تنظیم کنید.

این نکته را هم در نظر داشته باشید که کسب معدل خوب در ایران نسبت به دانشگاه‌های خارجی، نیازمند تلاش کمتری است و **معدل متوسط و رو به بالا**، برای اساتید خارج از ایران موفقیتی چشم‌گیر محسوب می‌شود؛ چرا که دانشجوی **undergraduate** کارشناسی که خارجی‌ها به آن

زندگی شخصی و کاری خود بتوانیم از این مدل‌ها استفاده بهتری داشته باشیم. رفتارشناسی و شخصیت‌شناسی دو تفاوت عمده دارند.

اولین تفاوت آن‌ها این است که رفتارشناسی بیشتر به **شناخت خودمان** کمک می‌کند اما شخصیت‌شناسی بیشتر به **دیگران** کمک می‌کند تا ما را بهتر بشناسند.

دومین تفاوت رفتارشناسی و شخصیت‌شناسی، در **بعد زمانی** آن است. شخصیت‌شناسی در اغلب مواقع **زمان حال** انسان‌ها را هدف قرار می‌دهد اما رفتارشناسی چراغ راهی است برای **آینده‌ی** افراد که در ادامه با مثال‌هایی تفاوتشان را نشان خواهیم داد.

معروف‌ترین مدل‌های رفتارشناسی عبارت هستند از: **رفتارشناسی دیسک (رفتارشناسی DISC)** و **مدل هالند**. همچنین پرستاده‌ترین و معروف‌ترین مدل‌های شخصیت‌شناسی عبارت هستند از: شخصیت‌شناسی با روش MBTI، شخصیت‌شناسی با **مدل کتل**، شخصیت‌شناسی **انیاگرام**، **مدل یونگ** و **Big Five**.

همان‌طور که گفته شد، مدل‌های رفتارشناسی بیشتر به آینده افراد کمک کرده و برای خودشناسی به کار می‌روند؛ مثلاً مدل هالند که شناخته‌شده‌ترین مدل برای **استعدادیابی** افراد است، به شما این کمک را می‌کند تا ببینید که در چه زمینه‌هایی استعداد دارید و برنامه‌ای **بلندمدت** شخصی و کاری خویش را با استعدادهای خودتان هماهنگ کنید. اما مدل‌های شخصیت‌شناسی بیشتر لحظه‌ای هستند؛ مثلاً منابع انسانی سازمان برای **استخدام** نیروهای مدنظرشان بهتر است تا از مدل‌های شخصیت‌شناسی استفاده کنند. یا در مباحث فنون مذاکره، شخصیت‌شناسی یکی از مباحث اصلی است که به مذاکره‌کننده کمک می‌کند تا **استراتژی مذاکره‌ی** خود را بر اساس تیپ‌های شخصیتی مختلف تغییر دهد و امکان پیروزی در مذاکرات را بالاتر ببرد.

البته این مدل‌ها الزاماً کامل و دقیق نیستند و به تمامی آن‌ها نقدهایی وارد است. برای آشنایی بیشتر با هر کدام از این تست‌ها، کافی است اسم آن‌ها را در اینترنت سرچ کنید. بسیاری از آن‌ها رایگان هستند و حتی به زبان فارسی هم بازگردانی شده‌اند.

می‌گویند، مجبور است تمرین‌ها و پروژه‌های زیادتری را نسبت به ما دانشجویانی که در ایران هستیم انجام دهد. اما مضرات زیاد درس خواندن: بسیار درس خواندن و اختصاص تمامی وقتتان به مطالعه ممکن است شما را از فعالیت‌های جانبی مفید دور کند. فعالیت جانبی ممکن است ورزش، تفریح، کار تحقیقاتی، تجربه‌ی کاری، معاشرت اجتماعی با دوستان و خانواده و غیره باشد که **هر کدام جای خود را دارد** و نباید به آن‌ها بی‌توجهی کرد. سعی کنید **تک بعدی نباشید** و ضمن مطالعه دروس دانشگاهی، از جنبه‌های دیگر زندگی غافل نشوید. قدر روزهای جوانی و سلامتی خودتان را بدانید.

آگاهی از آخرین نیازهای بازار کار داخل و خارج کشور

هر کاری نیاز به انگیزه دارد. بسیاری از دانشجویان، بدون هیچ هدفی درس می‌خوانند. آن حتی به تحصیلات عالی هم قدم می‌گذارند بدون اینکه هدفی خاصی را دنبال کنند. اطلاع از بازار کار و به‌طور کلی، **داشتن هدف**، به تحصیلات شما جهت می‌دهد و حتی باعث می‌شود نتایج بهتری بگیرید. حال سؤال مهم اینجاست که این آگاهی از کجا کسب می‌شود؟ جواب این سؤال **بستگی به خودتان دارد که چقدر پویا باشید.** منابع زیادی وجود دارد؛ مثلاً اکثر **اساتید دانشکده**، در صنعت و کارآفرینی حرف‌های زیادی برای گفتن دارند و شما به‌عنوان مخاطب باید دنبال فرصت‌های خوب باشید. منابع دیگر مانند **لینکدین** یا **کانال‌های شغلی** نیز دید خوبی از نیاز بازار به شما می‌دهند. حقیقت این است که **شما باید دنبال صنعت و کار باشید و صنعت دنبال شما نخواهد آمد.**

فرصت‌های زیادی وجود دارد که وارد بازار کار شوید. **کارآموزی** یکی از موقعیت‌های بسیار خوب است که نباید آن را از دست دهید. به‌طور رسمی شما ملزوم به گذراندن ۲ واحد کارآموزی به مدت ۲۴۰ ساعت در یکی از تابستان‌های سال سوم یا چهارم تحصیل خود هستید. خیلی از دانشجویان از همین فرصت‌ها برای ادامه‌ی همکاری و **استخدام** استفاده می‌کنند. دانشجویان کمی فعال‌تر نیز می‌توانند زودتر به سراغ کارآموزی بروند و در مشاغل مرتبط با رشته‌ی خود مشغول به کار شوند. اگر هم **شخصیت کارآفرینی** دارید، دانشگاه تهران بهترین جای ممکن است. **پارک علم و فناوری دانشگاه تهران** (که یک ویژه‌نامه هم از نشریه‌ی فراسوی مواد تحت عنوان **ویژه‌نامه‌ی الفبای کارآفرینی** به کارآفرینی و پارک علم و فناوری دانشگاه تهران اختصاص داده شده است.) محلی است برای **به محصول رساندن ایده‌های نسبتاً نوآورانه و خلاقانه‌ی دانشجویان** و تسهیلات و امکانات خوبی هم در این راستا در اختیارشان می‌گذارد. حالا چرا نسبتاً نوآورانه؟ به این دلیل که نیازهای صنعت امروزه ایران لزوماً جدید نیستند. امروزه خلاءهایی در کشور وجود دارد که با محصولات بسیار ساده پر می‌شوند. صرفاً تولیدکننده‌ای نداشته‌اند و یا کاملاً وابسته به واردات بوده‌اند. به‌طور تجربی از شنیده‌ها و دیده‌ها، بسیاری از همین دانشجویان بوده‌اند که با سنتز یک ماده‌ی ساده یا ساخت محصولی نه چندان پیچیده، به قراردادهای میلیاردی و راه‌اندازی شرکت‌های موفق رسیده‌اند.

به‌عنوان جمع‌بندی، **جستجو و خستگی ناپذیر بودن تا رسیدن به پاسخ**، کلیدی‌ترین قدم در ورود به بازار کار است.

یادگیری زبان انگلیسی (و سایر زبان‌ها)

همه‌ی ما با میزان درگیری زبان انگلیسی با زندگی روزمره و علم و صنعت آگاه هستیم و نیازی به تأکید بیشتر نیست؛ هم در دروسی که پاس می‌کنید نیاز دارید که به **مراجع و مقالات زبان اصلی** رجوع کنید و هم برای ادامه‌ی تحصیلات، برخورداری از دانش کافی زبانی و مدرک زبان انگلیسی بسیار مهم است. اگر زبان دیگری هم یاد بگیرید که چه بهتر. اگر هدفتان **تحصیل در خارج از کشور** باشد، زبان‌های آلمانی، فرانسوی و غیره فرصت‌های بیشتری را پیش روی شما خواهند گذاشت. البته بسیاری از شما پیشینه‌ی زبان انگلیسی خوبی دارید و ممکن است حتی مدرک هم داشته باشید اما توصیه‌ی ما به کسانی که سطح زبان متوسط و رو به پایین دارند این است که در دو سال اول دانشگاه به‌صورت شرکت در کلاس یا خودخوانی منظم، زبان خود را **تقویت** کنند و در سال سوم و چهارم به‌صورت **هدفمند** برای یکی از آزمون‌های معتبر زبان انگلیسی (مانند **آیلتس** یا **تافل**) اقدام کنند.

کنترل کمال گرایی

بحث در باب کمال گرایی و مضرات بسیار آن از اهداف این متن خارج است. همینقدر کافیت که بدانید با کمال گرایی، وقت و هزینه‌ی زیادی را از دست خواهید داد.

آدم‌های بسیار موفق هستند که کمال گرایی از خصوصیات بارز آن‌ها نبوده است. پس توصیه‌های ما به شما این است:

* هر فرصت مناسبی برای هر کار مفیدی دیدید، به سراغ آن بروید؛ صرف نظر از اینکه چقدر به نظر خودتان آماده هستید.

* برای انتخاب پروژه و تحقیقات خود خیلی حساسیت به خرج ندهید؛ نیازی نیست در قدم اول در جهان علم بدرخشید.

* درباره‌ی توانای‌ها و پتانسیل وجودیتان فکر کنید و به‌طور واضح بینانه به خود باور داشته باشید. از حرف‌های انگیزشی بی‌پایه و بی‌اساس و کتاب‌های زرد روا سازی که شخصیتی بی‌نقص از خودتان در ذهنتان نقش می‌کنند، دوری کنید. واضح‌بین باشید و به این نکته توجه کنید که هر ابرقدرتی که می‌توانید داشته باشید، نتیجه‌ی ذره ذره تلاش کردن و با فکر و منطق جلو رفتن است.

گاهی اوقات فرصت‌هایی پیش می‌آیند که افراد کر می‌کنند به اندازه کافی واجد شرایط نیستند. در اینجا این صدای کمال گرایی است که ترس از شکست را به ذهنتان راه می‌دهد و در نهایت باعث شود هیچ کاری صورت نپذیرد. انجام ندادن یک کار به خاطر ترس از شکست، بسیار بدتر از خود شکست است. کمی که بگذرد متوجه می‌شوید بخاطر کمال گرایی و ترس‌هایتان، به موفقیتی به دست آورده‌اید و نه شکستی؛ در حالی که کسب تجربه، شرط یادگیری است.

پس شجاع باشید و در راستای کشف و ترقی خودتان قدم بردارید.

تیم نشریه‌ی فراسوی مواد برای تک تک شما آرزوی موفقیت دارد.